

Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 22 50
E info@gastransport.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunietransportservices.com

Datum	Doorkiesnummer
23 maart 2015	+31 50 521 9111
Ons kenmerk	Uw kenmerk
LCR 15.0207	
Onderwerp	
Consultatie STROOM - Besluit elektriciteit en gas	

Geachte heer, mevrouw,

GTS heeft kennisgenomen van de conceptversie van het Besluit houdende regels met betrekking tot de productie, het transport, de handel en de levering van elektriciteit en gas (hierna: AMvB) en de begeleidende Nota van Toelichting (hierna: Nota). Met de AMvB wordt de raamwet onder STROOM, de Elektriciteits- en gaswet (hierna: de wet), nader vormgegeven en ingevuld.

Op verschillende punten ziet GTS een verbetering ten opzichte van de huidige situatie, hetgeen wordt verwelkomd. Met name het in één document bijeenbrengen van zaken die nu in verschillende besluiten en of Regelingen zijn opgenomen ziet GTS als een sterke verbetering. Na bestudering van de AMvB concludeert GTS dat de ontwerp-AMvB toch enkele onvolkomenheden kent en dat daarnaast onduidelijkheden en inconsistenties met de wet of met andere bestaande regels bestaan.

GTS gaat in deze reactie eerst in op de onderwerpen waar GTS met extra nadruk aandacht voor vraagt (onder A.) en zal hier ook meer generiek ingaan op haar visie op de invulling van het voorgestelde systeem die wordt gegeven in de AMvB. Na deze onderwerpen zal artikelsgewijs worden ingegaan op de AMvB (onder B.).

A. Algemene opmerkingen

Inleiding

1. GTS constateert dat er op meerdere plekken overlap lijkt te bestaan tussen bepalingen in de AMvB en bepalingen in het wetsvoorstel STROOM. Voorbeelden betreffen zowel de procedure met betrekking tot de aanwijzing van de netbeheerder als ook met betrekking tot het investeringsplan. GTS pleit ervoor om regelingen als geheel in de wet op te nemen dan wel in hun geheel in de AMvB, maar zoveel mogelijk versnippering over beide instrumenten te voorkomen. In aanvulling daarop constateert GTS dat een aantal materiële zaken in de Nota is opgenomen waar deze bepalingen beter in de AMvB zelf dienen te worden opgenomen. Een voorbeeld is de constatering in de Nota dat met het vaststellen van het investeringsplan nut en noodzaak van de investering is vastgesteld.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 23 maart 2015

Ons kenmerk: LCR 15.0207

Onderwerp: Consultatie STROOM - Besluit elektriciteit en gas

2. Daarnaast merkt GTS op dat op enkele plaatsen gebruik wordt gemaakt van de aanduiding "de" transmissiesysteembeheerder voor gas, terwijl in het wetsvoorstel en het overgrote deel van de AMvB "een" transmissiesysteembeheerder voor gas gebezigd wordt. Deze omissie zou hersteld moeten worden (artikelen 6.2, 6.4 onder c).

Toegang en transport en de tariefstelling daarvan

3. Het heeft GTS verbaasd dat de AMvB nadere invulling geeft aan de transporttaak van GTS (artikel 5.15) en de tariefstelling daarvan (6.2 en 6.3) en lijkt hierin niet compleet te zijn. Zo wordt een (beperkt) aantal van de thans door GTS aangeboden diensten in artikel 5.15 beschreven. Naast het feit dat dit niet compleet is merkt GTS op dat het diensten betreft die op dit moment in de door ACM vastgestelde codes zijn opgenomen. Het is nu bijvoorbeeld niet duidelijk waarom deze diensten wél worden beschreven in de AMvB en bijvoorbeeld specifieke diensten als entry- en exit capaciteit voor gasopslagen (nota bene een uitvloeisel van een beleidswens van EZ) of afschakelbare capaciteit niet. In de Nota wordt wel toegelicht welke diensten zijn opgenomen, maar de reden voor opname van (enkel) deze diensten blijkt daar niet uit.
4. GTS ziet geen meerwaarde in het opnemen van een selectie van de door haar aangeboden diensten en bijbehorende/gewijzigde tarieven in de AMvB en pleit ervoor om deze diensten – net als de beschrijving van haar overige diensten en voorwaarden – in de codes te blijven opnemen en – waar nodig- aan te passen. Daarnaast vindt GTS het onwenselijk dat er onduidelijkheid wordt gecreëerd over op welke plek een nadere uitwerking en beschrijving van diensten en toegangsvoorwaarden te vinden is en over welk wettelijke instrument hiertoe wordt gebruikt. Er zijn nu zaken die in de wet, in de AMvB en in de codes worden geregeld (en sommige zaken worden wellicht nog in een MR geregeld), zonder dat duidelijk is waarom zaken in de AMvB of een code staan. Dit komt de stroomlijning van de wetgeving ons inziens niet ten goede.
5. Het wetsvoorstel STROOM geeft een transmissiesysteembeheerder, net als nu het geval is, een breed pakket aan wettelijke taken. Hierbij zijn de belangrijkste taken het verlenen van toegang tot het systeem en het transporteren van gas ten behoeve van systeemgebruikers. Het wetsvoorstel continueert in hoofdstuk 9 de huidige systematiek, waarbij in codes de wijze wordt beschreven waarop systeembeheerder en netgebruiker zich jegens elkaar gedragen ten aanzien van het uitvoeren van de wettelijke taken. Deze systematiek heeft grote voordelen. Hiermee wordt namelijk erkend dat de specifieke diensten en voorwaarden waarmee een systeembeheerder invulling geeft aan de wettelijke taken aan verandering onderhevig zijn. Onvermijdelijk veranderen namelijk de omstandigheden op de energiemarkt, niet in de laatste plaats ook als gevolg van gewijzigde Europese wet- en regelgeving.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 23 maart 2015

Ons kenmerk: LCR 15.0207

Onderwerp: Consultatie STROOM - Besluit elektriciteit en gas

6. De continue wijzigingen in het producten- en dienstenpakket van een transmissiesysteembeheerder komen nu tot stand via het overleg met de representatieve organisaties van netgebruikers (het GEN). Hiermee is inmiddels jarenlange ervaring opgedaan en het stelt zeker dat tijdig bij het ontwikkelen van de voorwaarden, invloed kan worden uitgeoefend door stakeholders én dat er een eenduidig kader is waarbinnen besluitvorming over deze voorwaarden plaatsvindt. Met de huidige invulling van voorwaarden in de codes vindt niet alleen aan de voorkant overleg in het GEN plaats, maar is ook na vaststelling van de (gewijzigde) codes bezwaar en beroep mogelijk tegen het besluit van ACM. Hiermee is de procedure van totstandkoming met maximale waarborgen omkleed.
7. Door het opnemen in de AMvB van een deelverzameling van de diensten die thans in de codes zijn opgenomen wordt deze procesgang nu doorbroken. Bij toekomstige wijzigingen betekent dat a) dat niet langer de tijdige inbreng van het GEN gewaarborgd is en daarmee de rol van de representatieve organisaties bij het vaststellen van de toegangsvoorwaarden wegvalt en b) de bevoegdheid om de toegangsvoorwaarden vast te stellen nu diffuus wordt verdeeld tussen de Minister en ACM. Dit kan een groot nadelig effect hebben op de consistentie van het totale pakket aan voorwaarden.

Dit laatste punt wordt al in de voorliggende AMvB geïllustreerd: in de AMvB is nu in artikel 5.15 derde lid onderdeel a, de dienst diversion opgenomen. Op dit moment is via het GEN een codewijzigingsvoorstel ingediend door de gezamenlijke netbeheerders waarin een wijziging in de dienst diversion wordt voorgesteld die samenhangt met de Europese netwerkcode inzake CAM/CMP. De tekst van de AMvB houdt geen rekening met deze gewijzigde omstandigheden als gevolg van de Europese netwerkcodes.
8. GTS acht het dus wenselijk om vast te houden aan het huidige stelsel met codes die in overleg met marktpartijen worden opgesteld en vastgesteld door ACM, omdat dit de beste garantie geeft voor een flexibel en marktgeoriënteerd stelsel van gereguleerde toegangsvoorwaarden.
9. Wat GTS zich nog zou kunnen voorstellen is dat in plaats van artikel 5.15 lid 2 in de AMvB een algemene bepaling wordt opgenomen waarin wordt aangegeven dat alle diensten die verband houden met transport in de technische codes als bedoeld in Hoofdstuk 9 van het wetsvoorstel, éénduidig aan de transporttaak moeten worden toegeschreven.
10. Daarnaast kan GTS zich goed voorstellen dat de AMvB wordt gebruikt om een helder kader te geven voor maatwerk op het gebied van toegang tot een transmissienet voor gas. De mogelijkheid om tot maatwerk te leveren is ook nu al in de codes opgenomen. Maatwerk is bedoeld om te kunnen voorzien in oplossingen met betrekking tot het verzorgen van toegang tot het net en het uitvoeren van transport voor situaties die niet bij het vaststellen van de voorwaarden zijn voorzien. Uiteraard is maatwerk alleen mogelijk mits dit op non-discriminatoire wijze gebeurt. GTS rapporteert hierover jaarlijks aan ACM. Met ACM is in het verleden al eens overleg gevoerd over het aanpassen van de processen binnen GTS om maatwerk vooraf door de ACM te laten goedkeuren en de afgesloten maatwerk oplossingen te publiceren. Dit leek goed mogelijk.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 23 maart 2015

Ons kenmerk: LCR 15.0207

Onderwerp: Consultatie STROOM - Besluit elektriciteit en gas

Tariefstructuur

11. Met betrekking tot de bepalingen in artikelen 6.2. en 6.3. geldt mutatis mutandis hetzelfde als hierboven aangegeven.
12. In aanvulling daarop komt GTS met betrekking tot de tarief- en vergoedingsstructuur tot het volgende. Zowel op het niveau van de wet als op het niveau van de AMvB worden nu verschillende taken en diensten beschreven waarvoor tarieven of vergoedingen kunnen worden gevraagd. Een eerste lezing van de wet lijkt een duidelijk beeld te geven van dat wat onder de taken transport, aansluiten of meten valt. Op basis van artikel 6.9 van de wet wordt in de AMvB een nadere uitwerking gegeven van diensten die onder de hiervoor genoemde taken vallen. Zowel op niveau van de wet als op niveau van de AMvB worden de taken nader uitgewerkt en in aanvulling daarop is het onduidelijk welk gedeelte in de codes blijft bestaan. Daarom is het lastig te onderscheiden welke taak bij welke tariefstructuur hoort.
13. In de AMvB wordt in de artikelen 6.2. en 6.3 bepaald welke tarieven GTS mag vragen voor een deel van haar transportdiensten. Zoals hierboven al aangegeven is het voor GTS niet duidelijk waarom dit voor een beperkt deel van de transportdiensten gebeurt en het is eveneens onduidelijk wat de betekenis van het onderscheid in vergoedingen en tarieven is (GTS heeft ook in het kader van de consultatie over het wetsvoorstel op deze onduidelijkheid gewezen. GTS meent dat er vanuit de Verordening slechts sprake kan zijn van vooraf goedgekeurde tarieven). Door het onderscheid op dienstniveau te introduceren, terwijl de diensten wel alle tot de transporttaak dienen te worden gerekend wordt de regelgeving diffuus en is voor GTS onduidelijk op grond waarvan de ene dienst wel tarief gereguleerd is en de andere dienst niet.
14. Zo vallen de diensten shorthaul en verlegging op dit moment onder de transporttaak en worden de inkomsten die met shorthaul en verlegging worden verkregen ook meegenomen in de methodebesluiten en de daarmee verbonden tariefbesluiten. Op grond van het voorstel zou GTS voor de dienst verlegging in het geheel geen tarief meer mogen vragen en voor shorthaul enkel een achteraf te toetsen vergoeding. Bij het toetsen van de vergoeding is ACM verplicht op grond van de wet (artikel 6.13) om te toetsen of de vergoeding een afspiegeling is van de werkelijke kosten voor zover een efficiënte structureel vergelijkbare netbeheerder deze ook zou maken, en deze niet-discriminerend en transparant is. Dit vereiste staat haaks op de kern van de dienst shorthaul die - zoals in de Nota beschreven - het volgende veronderstelt: "een transmissiesysteembeheerder voor gas simuleert dan de kosten van eigen leidingaanleg en biedt een contract aan tegen een maatwerk tarief dat die kosten reflecteert".

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 23 maart 2015

Ons kenmerk: LCR 15.0207

Onderwerp: Consultatie STROOM - Besluit elektriciteit en gas

15. Ter voorkoming van misverstanden hecht GTS er in dit kader aan om op te merken dat een dienst als shorthaul juist bedoeld is om het vereiste uit artikel 13 van de Verordening om een ontkoppeld entry/exitsysteem te gebruiken te verenigen met het vereiste dat de tarieven zijn gericht op het vermijden van kruissubsidies en het bevorderen van de efficiënte handel. Een shorthaultarief is dus juist bedoeld om de meest extreme vormen van kruissubsidie te vermijden en tegelijkertijd zeker te stellen dat er niet onnodig leidingaanleg plaatsvindt waardoor er minder liquiditeit in het - systeemgebonden - marktmodel zou kunnen komen. Op dit moment wordt een variant ontwikkeld waarin ook het voordeel van vermeden investeringen aan de zijde van GTS wordt verrekend in de tarieven.
16. Voor de te hanteren tarief(structuren) geldt overigens hetzelfde als hierboven vermeld voor de producten en diensten: deze worden continu aangepast als gevolg van veranderende marktomstandigheden en als gevolg van wijzigingen in wet- en regelgeving. Ook hier wordt hetzelfde codewijzigingsproces gevolgd met een belangrijke rol voor representatieve organisaties en ACM als besluitvormend orgaan. Zo zijn er belangrijke wijzigingen op komst als gevolg van de Europese Network code on Tariffs. GTS is voorstander van zo min mogelijk overlap en vooral het voorkomen van strijdigheid. Een van de doelen van STROOM is nu juist het stroomlijnen en optimaliseren van de wet en regelgeving. Feit is dat voor transmissiesysteembeheerders de voorwaarden in toenemende mate in Europees verband worden vastgesteld. Uitgangspunt is daarbij de Verordening en de daarop gebaseerde Network Codes.

Investeringsplan

17. Zoals bij het algemene commentaar opgemerkt zijn er hier en daar identieke bepalingen in de wettekst en de AMvB te vinden. GTS stelt daarom in het kader van transparantie voor, om ofwel in de wet ofwel in de AMvB de gehele procedure omtrent het investeringsplan te beschrijven.
18. Verder is GTS van mening dat de formulering van hetgeen in het investeringsplan moet worden opgenomen impliceert dat een transmissiesysteembeheerder tot 5 jaar van tevoren precies zou weten welke investeringen hij gaat doen. Helaas kan dit in de praktijk niet waargemaakt worden, zelfs niet voor een periode van twee jaar; een definitieve beslissing voor een investering wordt pas een beperkte tijd voor aanvang van de investering genomen. De Nota erkent dit ook door te stellen dat tussentijdse wijzigingen noodzakelijk kunnen zijn. Hier ontstaat nu onduidelijkheid ten aanzien van het verplichtende karakter van het investeringsplan op grond van het wetsvoorstel: enerzijds erkent de AMvB de realiteit dat in de praktijk geplande investeringen gewijzigd of geheel kunnen komen te vervallen. Anderzijds hoeven alleen significante afwijkingen op jaarbasis geclusterd opnieuw te worden ingediend (de wet verplicht de netbeheerder overigens ook tot het voorleggen aan de ACM van wijzigingen). Daarmee blijft dan onduidelijk welke investeringen de netbeheerder geacht wordt verplicht te moeten uitvoeren. Dit levert niet alleen een ongewenste belasting op bij een transmissiesysteembeheerder, maar ook bij EZ en de ACM. Het is gewenst dat de formulering in de AMvB dan wel de wet aansluit bij de wijze waarop investeringsbeslissingen in de praktijk plaatsvinden, waarbij voorgenomen plannen in de

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 23 maart 2015

Ons kenmerk: LCR 15.0207

Onderwerp: Consultatie STROOM - Besluit elektriciteit en gas

loop der tijd steeds concreter worden en gedurende het voorbereidingstraject nog kunnen wijzigen.

19. Ten slotte constateert GTS dat met betrekking tot het investeringsplan onduidelijkheid bestaat over de wijze waarop ACM de noodzaak van een investering vaststelt. De AMvB geeft hierover geen nadere richting. Wel stelt de Nota dat ACM hierbij de SodM moet betrekken voor het onderdeel veiligheid. Onduidelijk is hoe dat verwerkt wordt in een noodzaaktoets. Verder bestaat er onduidelijkheid over de besluitvorming door enerzijds ACM en anderzijds de Minister ten aanzien van het goedkeuren van het investeringsplan. Het is met de huidige formulering onduidelijk in welke volgorde de besluitvorming plaatsvindt en wie het laatste woord heeft. Dienen zowel EZ als ACM het eens te zijn met het plan? GTS constateert in dit kader dat enkel de Minister de bevoegdheid heeft om een wijziging van het plan voor wat betreft de omschrijving van de scenario's op te leggen. De Nota suggereert dat ACM ook de bevoegdheid heeft tot het geven van een (bindende?) aanwijzing als zij van mening is dat een belangrijke ontwikkeling onterecht niet (voldoende) is meegenomen.
20. Concluderend heeft GTS op basis hiervan de volgende opmerkingen. Het is niet eenduidig in de AMvB (art 5.4) opgenomen op welke wijze het definitief akkoord op het investeringsplan wordt gegeven voor wat betreft noodzaak. Deze onzekerheid kan aanleiding geven tot ongewenste discussies achteraf en onnodige belasting voor de betrokkenen. Verder moet het mogelijk zijn dat in het investeringsplan conditionele investeringen worden geaccepteerd; een investering kan afhankelijk zijn van het al dan niet doorgaan van een ontwikkeling/investering bij een derde partij. GTS stelt voor in navolging van artikel 5.3 lid 3 onder a en b een sub c toe te voegen: "projecten waarvan verwacht wordt met de uitvoering aan te vangen binnen 1 jaar na vaststelling van het investeringsplan zullen een hogere mate van detail kennen dan projecten waarvan verwacht wordt dat de uitvoering later aanvangt."
21. Het is GTS tot slot niet helder welke bedrijfsmatige investeringen in het bedoelde investeringsplan opgenomen dienen te worden; investeringen die op iets meer afstand staan van het doelmatig uitvoeren van de transporttaak zoals besturingssystemen, datavoorziening intern en extern (transparancy), huisvesting personeel en bedrijfsmiddelen, werkplekautomatisering, gebouwen, etc. zullen ergens belegd moeten zijn. GTS pleit voor meer duidelijkheid hierin.

Pieklevering

22. Met artikel 5.24 AMvB wordt invulling gegeven aan de wettelijke taak van GTS tot het treffen van voorzieningen in verband met leveringszekerheid (volgens artikel 5.21 lid 1 onder a van de wet). De taak van GTS bestaat uit het treffen van voorzieningen op het gebied van gasinkoop, flexibiliteitsdiensten en gastransport om de levering van gas aan aangeslotene met een kleine aansluiting ook bij -17 graden zeker te stellen én het daadwerkelijk ter beschikking stellen van gas op systeemverbindingen tussen een transmissiesysteembeheerder en een distributiesysteembeheerder.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 23 maart 2015

Ons kenmerk: LCR 15.0207

Onderwerp: Consultatie STROOM - Besluit elektriciteit en gas

23. Volgens artikel 6.3 onder b AMvB brengt GTS geen tarief, maar een vergoeding voor de uitvoering van deze taak in rekening. Uit artikel 6.3 onder b AMvB blijkt echter niet duidelijk dat dit een all-in vergoeding betreft en GTS hiermee ook de "voorzieningen" in rekening kan brengen (artikel 5.24 lid 1 AMvB) of dat dit slechts het daadwerkelijk ter beschikking gestelde gas (artikel 5.24 lid 2 AMvB) betreft. In artikel 5.24 lid 3 AMvB wordt wel bepaald dat GTS de voorzieningen voor de pieklevering in rekening brengt bij de vergunninghouders, maar vervolgens blijkt niet duidelijk of hiervoor een apart tarief in rekening zal worden gebracht of dat deze kosten door de reeds genoemde vergoeding worden geïnd.
24. GTS zou dan ook graag duidelijker in de AMvB terug willen zien dat zij voor het beschikbaar stellen van de productie en capaciteit een vergoeding in rekening kan brengen en daarnaast een vergoeding voor de daadwerkelijke levering van het gas onder bedoelde omstandigheden.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 23 maart 2015

Ons kenmerk: LCR 15.0207

Onderwerp: Consultatie STROOM - Besluit elektriciteit en gas

B. Artikelsgewijs commentaar GTS

Artikel 1.1 definities:

Definitie Transportovereenkomst: is niet op GTS van toepassing omdat een transportovereenkomst niet wordt gesloten met een afnemer, maar met een programmaverantwoordelijke; daarom stelt GTS voor om dit in de definitie op te nemen.

Hoofdstuk 2

Bij lezing van dit Hoofdstuk van de AMvB in samenhang met het wetsvoorstel is het GTS opgevallen dat het wetsvoorstel STROOM de RCR lijkt te beperken tot leidingen die onderdeel uitmaken van het transmissiesysteem voor gas, of systeemonderdelen die deel uit maken van een project dat door de Europese Unie op de lijst van projecten van gemeenschappelijk belang is geplaatst. Hoewel de AMvB hier niet nader op ingaat hecht GTS erop te wijzen dat zij er vanuit gaat dat het de bedoeling is dat de RCR ook van toepassing zou kunnen zijn op aanmerkelijke uitbreidingen van installaties die deel uit maken van het transmissiesysteem zoals bijvoorbeeld voor kwaliteitsconversie.

Artikel 4.1 – Aanwijzing

- Lid 1: GTS vraagt zich af, waarom er in de wet en in de AMvB een bepaling met dezelfde inhoud is opgenomen. De bepaling in lid 1 voegt ten opzichte van artikel 4.2 lid 1 van het conceptwetsvoorstel niets toe. Beide artikelen bepalen dat voor de aanwijzing de certificering door ACM vereist is.

Hoofdstuk 5 – taken en verplichtingen beheerders van systemen

- Algemeen: Zowel in de wet als in de AMvB wordt de term aangeslotene met een kleine aansluiting gebezigd. In de wet is een kleine aansluiting gedefinieerd als aansluiting met een aansluitgrootte kleiner dan of gelijk aan 3 x 80 Ampère of 40 m³(n) per uur. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen invoeding of onttrekking. De aanname lijkt te zijn dat een aangeslotene met een kleine aansluiting altijd onttrekt, terwijl dit wel degelijk een invoeder kan zijn, waarvoor andere eisen gelden. In de artikelen 5.17 – 5.23 dient het begrip aangeslotenen met een kleine aansluiting beperkt te worden tot aangeslotenen met een kleine aansluiting die gas onttrekken aan het systeem.

Artikel 5.3 en 5.4 - investeringsplan

- 5.4 Tekstueel: er lijkt ten onrechte twee maal een lid 4 te zijn opgenomen.

Artikel 5.6 t/m 5.14 – congestiegebied:

- Volgens de Nota van Toelichting zijn deze artikelen enkel van toepassing voor elektriciteit. GTS zou dit graag ook in de tekst van de AMvB verduidelijkt zien.

Artikel 5.15 - toegang en transport:

- Op dit artikel is hierboven reeds ingegaan.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 23 maart 2015

Ons kenmerk: LCR 15.0207

Onderwerp: Consultatie STROOM - Besluit elektriciteit en gas

Artikel 5.16 – kwaliteitsborgingssysteem

- Algemeen: Indien de systeembeheer gecertificeerd is volgens één van de in de Nota genoemde internationaal erkende normen met betrekking tot kwaliteitsmanagement of volgens de NTA 8120, zou hiermee naar het oordeel van GTS vast moeten staan dat de systeembeheerder voldoet aan de wettelijke eisen op dit gebied. Het is onwenselijk dat ondanks certificering door een onafhankelijke instantie nogmaals dit proces dient te worden doorlopen. Door de bovengenoemde certificering gelijk te stellen aan het voldoen aan het kwaliteitsborgingssysteem kan de administratieve last voor zowel de systeembeheerder als de toezichthouder aanzienlijk omlaag gebracht worden; met name de overlappende dan wel dubbele uitvoering van de toets door de certificeringsinstantie en ACM.
- Lid 1d: dit artikel is volgens GTS onduidelijk. Het eerste deel van dit artikel heeft betrekking op het kwaliteitsborgingssysteem; het tweede deel zou ook het kwaliteitsbeheersingssysteem kunnen slaan, maar ook op de verbetermaatregelen voor de assets zelf. Verduidelijking is gewenst.
- Lid 1e: de formulering van dit artikel is complex, waardoor onduidelijk is wat de strekking is. Mogelijk heeft het te maken met het opstellen van de risicoanalyse, maar dat wordt niet duidelijk.
- Lid 1f: het is niet duidelijk wat met "het meest betrokken bedrijfs onderdeel" bedoeld en beoogd wordt.
- Lid 2c: in de wet is in artikel 5.11 de tweejaarlijkse update van het document waarin het kwaliteitsborgingssysteem is beschreven, komen te vervallen. Dit is ook expliciet uitgesproken in de Memorie van Toelichting (hierna; MvT). In dit lid van de AMvB is echter opgenomen dat de gerealiseerde prestaties met betrekking tot kwaliteitsaspecten in het *afgelopen* jaar moeten worden opgenomen in dit document. Via een omweg lijkt de (twee)jaarlijkse update hiermee opnieuw opgenomen te worden. Daarom dienen de gerealiseerde prestaties met betrekking tot kwaliteitsaspecten in het afgelopen jaar ook op een andere wijze gerapporteerd te kunnen worden.

Artikel 5.18 (en 5.20, 5.21 en 5.22) - meettaak:

- In de Nota staat het volgende beschreven *"In dit artikel zijn de eisen opgenomen die gelden voor zowel op afstand uitleesbare elektriciteits- als gasmeters voor aangeslotenen met een kleine aansluiting"*. In artikel 5.18 zelf wordt deze verbijzondering niet gemaakt, maar wordt gesproken over een "op afstand uitleesbare meetinrichting". Er is echter geen definitie van "op afstand uitleesbare meetinrichting" opgenomen waarin duidelijk wordt dat dit alleen betrekking heeft op kleine aansluitingen. GTS stelt voor daar waar "op afstand uitleesbare meetinrichting" wordt genoemd, dit te vervangen door *"een op afstand uitleesbare meetinrichting voor aangeslotenen met een kleine aansluiting."* Dit geldt ook voor de artikel 5.20, 5.21 en 5.22. In dat geval kan lid 2 van artikel 5.20 ook geheel vervallen.
- Deze vervanging geldt ook voor het gebruik van het begrip *meetinrichting* in paragraaf 5 betreffende de beveiliging van de meetinrichting.
- Lid 2 wordt abusievelijk 2 keer gebruikt. Vernummering van lid 2 tot en met 5 in 3 tot en met 6 lijkt te zijn aangewezen.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 23 maart 2015

Ons kenmerk: LCR 15.0207

Onderwerp: Consultatie STROOM - Besluit elektriciteit en gas

Artikel 5.24 – (Transmissiesysteembeheerder gas)

- De verwijzing naar alle aangeslotenen met een kleine aansluiting in Nederland verwijst in principe ook naar invoeders met een kleine aansluiting. Een transmissiesysteembeheerder hoeft voor deze categorie aangeslotenen met een kleine aansluiting geen pieklevering reserveren zodat dit in de praktijk waarschijnlijk niet tot problemen leidt, maar dit aspect kan echter wel voor verwarring zorgen.

Artikel 5.32 – Ontheffing (beleid)

- Algemeen: De experimenten beperken zich in de AMvB tot coöperaties of verenigingen van eigenaars en tot elektriciteit. Wat ontbreekt zijn experimenten om de inpassingsruimte van energie op bestaande netten te vergroten, bijvoorbeeld door netten te koppelen.
- Het is daarom gewenst dat aan de opsomming van experimenten in lid 1 wordt uitgebreid voor:
 - het experimenteren met de invoeding van duurzaam geproduceerd gas of van gas dat geproduceerd is met behulp van duurzaam opgewekte elektriciteit;
 - het actief of passief koppelen van netten op verschillend drukniveaus teneinde de invoedingsruimte voor duurzaam geproduceerd gas of van gas dat geproduceerd is met behulp van duurzaam opgewekte elektriciteit te vergroten.

Hoofdstuk 6 – tariefregulering:

- Zie voor dit onderdeel ook het algemene commentaar.
- Op dit moment is de Europese netwerkcode Tarieven in voorbereiding. De verwachte implementatiedatum is 1 oktober 2017. GTS is voorstander van zo min mogelijk overlap en vooral het voorkomen van strijdigheid. Mede in verband daarmee pleit GTS ervoor geen tariefcomponenten en/of diensten in de AMvB op te nemen, maar dit zoveel mogelijk in de codes te laten staan. Hiermee wordt noodzakelijke flexibiliteit behouden. GTS ziet ook geen reden om op dit punt van de bestaande praktijk af te wijken.
- De keuze die voor tariefdragers en vergoedingen wordt gemaakt in de artikelen 6.1, 6.2 en 6.3 lijkt willekeurig te zijn. Het is in ieder geval geen volledige weergave van de diensten waar onder de huidige Gaswet gereguleerde tarieven in rekening voor worden gebracht.

Art 6.4 – bedrag voor herstellen balans

- De Europese netwerkcode bepaalt voor de transmissiesystemen voor gas de wijze waarop en de voorwaarden waaronder betalingen voor het herstellen van de balans moeten worden vormgegeven. Dit is in Nederland in een recente codewijziging ook vastgelegd in de codes. Het opnemen in de AMvB van de bepalingen voor gas lijkt hiermee niet nodig.

Artikel 6.6 - looptijd tarieven

- In lid 1 is beschreven dat tarieven worden vastgesteld voor het direct opvolgende jaar (t+1), terwijl in het kader van NC Tariffs het streven is de tarieven voor een periode verder vooruit vast te stellen (t+2); hiermee wordt de zekerheid voor marktpartijen m.b.t. tarieven sterk vergroot. Dit streven is strijdig met de tekst van de voorliggende AMvB.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 23 maart 2015

Ons kenmerk: LCR 15.0207

Onderwerp: Consultatie STROOM - Besluit elektriciteit en gas

Artikel 7.1 - monitors

- GTS merkt op dat er geen datum van publicatie/oplevering van het voorzieningszekerheidsrapport aan de Minister in de AMvB is opgenomen. Het lijkt wenselijk dit alsnog te doen.

In de Nota bij 7.1 staat "Op basis van artikel 7.1, tweede lid, van de wet stelt Onze Minister voor gas jaarlijks en voor elektriciteit tweejaarlijks een verslag op waarin hij zijn bevindingen en getroffen maatregelen vastlegt ten aanzien van de leverings- en voorzieningszekerheid. Voor elektriciteit gebruikt Onze Minister, voor zover mogelijk, de gegevens uit het investeringsplan, die op basis van dit artikel aangevuld worden met een rapportage over de gerealiseerde kwaliteit uitgedrukt in prestatie-indicatoren." GTS kan het genoemde verschil in frequentie niet verklaren op basis van de wet; GTS pleit voor uniformiteit en derhalve voor gas een tweejaarlijkse frequentie conform elektriciteit.

Artikel 10.1 – informatieverschaffing systeembeheerder:

- Lid 2: Dit artikel geeft aan dat enkel een systeembeheerder voor elektriciteit een calamiteitenplan dient op te leveren. In de Nota staat echter dat deze verplichting ook voor een systeembeheerder voor gas zou gelden. Deze onduidelijkheid zou uit de Nota moeten worden weggenomen.

Hoofdstuk 12 – Slot- en overgangsbepalingen

- In aansluiting op het bepaalde in artikel 5.4 acht GTS het wenselijk dat bij de overgangsbepalingen duidelijk wordt gemaakt dat voor de periode na invoering van de wet, maar vóór het opstellen van het eerste investeringsplan (op 1-1-2018), de investeringen die opgenomen zijn in het KCD 2015 dezelfde status hebben als investeringen zijn die opgenomen zijn in een investeringsplan.

Artikel 12.4 – overgangsrecht meetinrichtingen voor gas:

- Dit artikel verwijst naar een meetinrichting voor gas die is geplaatst na inwerkingtreding van artikel 5.20. In verband met de reeds onder artikel 5.18 geconstateerde onduidelijkheid wordt voorgesteld om "meetinrichting voor gas" te vervangen door "een op afstand uitleesbare meetinrichting voor gas voor aangeslotenen met een kleine aansluiting".

Ik vertrouw erop dat u de opmerkingen en suggesties van GTS in deze reactie in overweging neemt bij het opstellen van de definitieve AMvB en wetsvoorstel. GTS is van harte bereid haar standpunt en bevindingen nader toe te lichten. Hiervoor kunt u contact opnemen met Jan van Dalen (+316 1100 5893 of j.van.dalen@gastransportnet.nl).

Hoogachtend,
GASUNIE TRANSPORT SERVICES B.V.

Dick Zelhorst
Manager Commerce & Regulation